

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarchie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:
 $\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un sir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redactiunea și Administrațiunea:

Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumera și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.

Manuscrise nu se înapoiază.

Sibiu, 7 Decembrie st. v.

Oare mintea, ori este inima ceea ce credește hotărască purtarea omului în deosebitele împregiurări ale vieții?

E minunătă! — Iată cu toții; cu minni sale în crucea viață, și nimeni, din carne, oase și sânge, nu se poate face ca cele mai însemnate lupte ale vieții săle au fost sevărute cu premeditare, ear' nu în virtutea unei porñiri covîrșitoare.

Căci nimic în această lume stăpânită de legi neîndurătoare nu este întemplieră, și gândul, această minune a creației, nu se ivesce nici el în sufletul omenesc fără ca să se fi petrecut mai nainte ceva ce i-a făcut ivirea tot atât de organic necesară cum este căderea picăturii de ploaie. Ear' ceea ce dă nascere gândului e totdeauna simțemantul, pornirea ce ne cuprinde adeseori fără de veste, fără ca să ne putem da seamă prin ce anume a fost ea stîrnită în noi.

Fapta omenească e fără îndoială o manifestație a voinei omenesci, ear' voinea bine stabilită este un rezultat al cumpăririi motivelor: însă nu cumpărearea e ceea ce se ivesce mai nainte în om, ci pornirea spre faptă.

Te simți deodată pornit spre o faptă, cuprins de o dorință, miniat în o direcție hotărâtă, și abia atunci, când o simți aceasta, stai pe gânduri și te întrebi: Cum am ajuns să o doresc, să o voișcă aceasta, este oare bine, e potrivit cu interesele mele să fac aşa și cum anume trebuie să încep și cum să urmez, pentru ca fapta să fie adecuată cu voinei mea? Voim mai nainte și abia după ce am ajuns să voi începem să ne chibzuim, dacă este bine cum voim. Si puțini numai sunt oamenii care în cele mai multe împregiurări ale vieții pot să-și dea seamă, de ce vor ceea ce vor și dacă e bine ori nu să voișcă așa, și nici un om nu este, care în toate împregiurările vieții să-și poată da seama despre aceasta. Ori cât de luminată ar fi, mintea omenească e mărginită; singură inima simte în toate împregiurările, și atunci, când judecata nu mai poate străbate tainele vieții, nu mai e decât sentimentul de conservare, care determină faptele noastre. Mergem orbiș în o direcție hotărâtă, fără ca să ne mai putem da seamă de ea, mînați numai de dorul nostru de viață. Si întocmai precum stejarul scie să adune în el tot ceea ce în preajma lui poate să-și sporească viața, omul trainic simte totdeauna ceea ce își priiesce, ear' cel predestinat la peire voiesc în mod fatal în toate împregiurările ceea ce îi este spre stricare.

Si ceea ce se petrece în viața oamenilor în dimensiuni mici, ia dimensiuni mari în viața popoarelor.

Având aceleași interese și trăind sub aceleași împregiurări mii și mii de oameni, se simt de o dată porňiți spre aceleași fapte, cuprinși de aceleași dorințe, mînați orbiș în aceeași direcție: e oare pe lu-

mea aceasta om cu mintea întreagă, care și-ar închipui că poate să opreasă mii și mii de oameni în loc, după ce ei sunt odată porňiți într-un fel? Stabilită odată porňirea, nu ne ramane decât să ne dăm seamă, care sunt împregiurările ce au produs-o și care consecuțele, pe care ea poate să le aibă; dacă consecuțele pot să fie bune, mergem cu curentul spre ele, iar dacă nu, nisum a slabii porňirea prin înlăturarea cauzelor ei.

Astfel Prințipele Bismarck s'a folosit de curentul național german stabilit odată spre a scoate la capăt unirea Germaniei, dar își dă silință să slăbească curentul socialist prin înlăturarea cauzelor ce l-au produs.

Sunt acum vre-o dece dile să manifeste în mijlocul nostru un curent ce pare în felul lui de acum cu totul nou și pe care nimeni nu se poate crede destotinic de a-l stăpână. Trebuie să ne dăm seamă, cum să produc el și unde poate să ne ducă.

În urma faptelor petrecute în curgera celor din urmă două secole s'a înrădăcinat în poporul român simțimentul, că Maghiarii vor să-l piardă, ear' „Imperatul” îl ocrotesc. Alt dușman afară de Maghiari nu sciu Români, nici altă ocrotire decât Tronul.

Noi, clasa cultă română, oameni cu vederi mai largi, care cunoasem trecutul și popoarele ce ne încungură mai pe de parte, noi am simțit însă, că sunt pentru noi dușmani și mai aprigi ca Maghiarii și că sunt cu puțină împregiurări, în care numai uniți cu Maghiarii ne vom pute susține. Si timp de câteva decenii s'a lucrat la noi pentru propagarea în popor a acestui simțiment de identitate de interes vitale, și ori cât de acute ar fi fost conflictele de interes, nici odată Români nu s'au unit cu nimeni decât cu „Imperatul” contra Maghiarilor.

Acum se ivesce deodată un alt curent în mijlocul clasei culte române. Tinerii români din Budapesta se intrunesc cu cei sărbi și cu cei slovaci la un banchet de înfrățire, emit ideea, că noi Români trebuie să ne unim contra Maghiarilor chiar și cu Slavii, cei mai periculoși dintre vecinii nostri, și, ceea-ce este important, ei sunt aprobați de opinionea publică română, atât de hotărît aprobați, încât numai cu sfială putem să punem întrebarea: e oare bună idea emisă? este oare bine pentru noi și pentru țeară să ne unim cu Slavii contra Maghiarilor?

Bine ori rău, ni se respunde, destul că este un lucru rezultat cu necesitate organică din politica urmată de guvernul Ungariei: Maghiarii ei însăși ne-au împins spre Slavi; ei au produs și întărît în poporul român inclinarea de a se uni cu ori și cine contra lor; nu ne rămâne decât să mergem cu curentul, pe care ei l-au produs.

După cele ce s'au petrecut și se mai petrec la Cluj ar fi o încercare zadarnică,

dacă ne-am pune să-i facem pe tinerii români să înțeleagă cât de periculoasă poate să devină pentru noi tovarășia cu Slavii. Sunt preocupăți și resping ori și ce sfat în această direcție. Au fost insultați de colegii lor maghiari, li s'a făcut nedreptate din partea profesorilor sei maghiari, societatea maghiară, în mijlocul căreia petrec, i-a respins, i-a înstrănat, le-a făcut viață nesuferită; astfel s'a produs în ei un resentiment atât de puternic față cu tot ceea-ce este maghiar, încât nu mai sunt argumente destul de tari pentru înfrângerea lui. Adeseori pornírile firesc au ajuns în suflet la o stăpânire atât de covîrșitoare, încât omul își dice: Chiar rău să fie, așa trebuie să fac. La o asemenea stăpânire covîrșitoare a ajuns în inimile celor mai mulți tineri români resentimentul față cu Maghiarii.

Si nici că se putea altfel.

Intoleranța maghiară trebuia neapărat să producă în cele din urmă efectele ei firesci.

Unde oare în lumea aceasta să mai aud, ca un popor întreg să fie atât de puțin stăpân pe el însuși, încât pretutindenea și în toate împregiurările să se dea de gol, manifestând adeseori în mod foarte brutal mânia, de care se simte cuprins, când altii vorbesc în limba lor? Mai e oare cu puțină să judecăm fără de preocupare, să ne chibzuim, să ne dăm, ca oameni cu minte, seamă despre ceea ce este ori nu este bine, când puținilor Români ce se află în funcționi de stat le este oprit a vorbă în public românesce ori a întreținere relaționi cu alți Români, ba chiar oameni cu desevîrsire neaternăți sunt expuși la insulți, dacă se incumăta a vorbă românesce, unde se află și Maghiari de față, cum li s'a întemplat celor doi tineri români în Cluj, fiind că s'au incumătat a numera carambolele pe românesce?

Ear' ceea-ce se petrece la Cluj, se petrece și la Sătmar, și la Oradea-mare, și la Arad, pretutindenea unde Maghiarii se simt mai la ei acasă.

Manifestația de înfrățire din Budapesta nu s'a ivit ca din senin. Încă de mult urmează a se produce în spirite inclinarea din di în di tot mai puternică spre o manifestație antimaghiară, și abia câteva săptămâni au trecut decând cu tămbalăul studenților maghiari în cestiunea serbării lui Horia și Cloșca.

Li s'a făcut atunci un fel de dreptate studenților români, dar' relaționile dintre ei și colegii lor maghiari au rămas încordate, și n'a mai trecut di fără de „evenimente”, la tot pasul ei au fost insultați de colegii lor maghiari. Era oare eu puțină ca prin aceasta să nu se producă o apropiere între elementele nemaghiare dela universitate? — „Uite! — trebuia să le dică Românilor Sârbii și Slovaci, — tot astfel, ca voi, ne merge și nouă, tot astfel ni se face și nouă viață nesuferită.

Într-o seară mai mulți studenți, Români și Sârbi, petrecu, adunați din întemplieră, într'un local public din Budapesta. Cățiva Maghiari, vreo patru-cinci, nu însă studenți, ci oameni din societatea bună, avocați, aflându-se și ei de față, se scandalizează de îndrăsneala Românilor și a Sârbilor de a vorbi chiar în capitala Ungariei unii românesce, ear' altii sârbesc. Ei sunt trași la răspundere și după ce spun, că sunt unii Români, ear' altii Sârbi, li se pune în vedere, că în „Magyarország” nu sunt nici Români, nici Sârbi, ci numai Maghiari. Români și Sârbi răspund, ce-or fi respuns; Maghiarii îi insultă: scena se termină cu o încăierare, cu un „scandal de cafenea.”

Si cîte de aceste se vor mai fi petrecut prin Budapesta și prin alte orașe ale Ungariei până ce s'a produs apropierea între studenții români, cei sărbi și cei slovaci.

Apropierea între elementele nemaghiare din țările supuse coroanei ungare s'a produs încetul cu încetul sub presiunea spiritului de intoleranță ce străbate întreaga societate maghiară: o recunoasem aceasta.

Nu e însă mai puțin adevărat că trebuie să ne punem întrebarea: e oare nouă curent o norocire ori o nenorocire pentru noi?

Procesul „Observatorului.”

(Urmare.)

Apărătorul Francisc Fröhbeck: Nu sunt în poziție de a pute judeca hotărît ce impresiune a facut pertractarea de pănă acum cu deosebire desvoltările, deslușirile și împărtășirile asupra domniilor-voastră, judecătorilor sei. Dacă însă îmi este permisă o concluzie dela părere mea proprie întărită în decursul pertractării de astăzi, despre starea clientului meu, la părerea davoastre, — apoi doar voi pute să expresiune convingerii pentru mine foarte liniștită, că clientul meu nu va mai avea să se teamă într-un nimic din partea cuașaționii mele de apărător mai mult ca modestă.

Această convicție e rezultatul examinării mele riguroase făcute asupra articolului incriminat, în care eu nu am aflat nimic, chiar nimic, din ce să se poată formula o acușă. Această convingere a mea se întăresc în un mod nu nînsemat chiar prin actul de acușare — cerându-mi scuș pentru iubirea mea de adevăr — dic prin pleoarul dlui acușator.

Reese adeacă atât din actul de acușare, cât și din pleoar cu toată certitudinea că intenția e de a acuza — e lipsită cu totul de posibilitatea motivării acușei. Propusul: de a acuza — determină pe dl acușat de a cuașa articolul incriminat și cu deosebire singuraticile poziții ale acestuia astfel, încât deosebirea dintre cuprinsul verbal și înțelesul articolului și între explicarea procuraturii de stat se află în disonanță.

Intenția: de a acuza — răpesce cu sine pe dl acușator încă, cum să dic numai spre a mă exprima mai domol — susține unele, ce între împregiurările de față nu se poate să dic, ceteșe unele din articolul incriminat — sau dic din el — ceea ce în fapt nu se cuprind el.

Lipsa posibilității de a motiva acușa e însă atât de bătătoare la ochi, încât — prălungă toată cuașaționarea neexactă și prălungă toată interpretarea necorespunzătoare a articolului incriminat dl acușator nu e în stare a constata criteriile vreunei fapte penale, și cu atât mai puțin a acelei fapte, pentru care el îl face responsabil pe dl Barbu pentru articolul incriminat provocându-se la §. 172 al codului penal.

Îmi voi lăsă voie a supune unei examinări enunțările dlui acușator în amândouă direcții, cercetând tot odată dacă cuprinsul articolului incriminat și astfel format, încât dl Barbu pentru responsabilitatea luată pentru acest articol trebuie sau nu să fie declarat de vinovat în înțelesul §. 172 al codului penal?

Vă asigur, dlor jurați, că eu atât la interpratare articolului incriminat, că și în critica acusei ridicată în contra acestui articol voi spune numai aceea ce corespunde convingerii mele.

Începutul actului de acusare, după introducerea îndatinătă sună:

"Articolul incriminat se întoarce, după ce citează o preinsă scire din „Luminătorul“ din Timișoara, și preamăresc răscoala lui Horia și Cloșca și procedând de aci, prelungă desconsiderarea Excelenței sale a metropolitului gr. or. din Sibiu, să exprișe suspectării că congresul hotărât a se ține în Noemvrie a fost amânat pentru coinciderea centenarului lui Horia și Cloșca spre a evita tumultele eventuale."

Deja în acest săptămînă al actului de acusare se susține ceva ce nu se unesc cu cuprinsul verbal al articolului incriminat. Se ridică acusa positivă că articolul incriminat conține o preamărire a răscoalei lui Horia și Cloșca; această acușă se repetă în alineatul al doilea al actului de acusare.

D-Voastre, d-lor jurați, după ce Vi s'a cedit articolul, veți pute judeca mai bine, dacă e această acușă îndreptățită. Eu nu aflu în tot articolul nice o singură propoziție, care s'ar fi ocupând cu preamărirea răscoalei lui Horia și Cloșca.

Deoarece însă singură împregiurarea că Horia, Cloșca și Crișan sunt numiți martiri, nu îndreptățește susținerea d-lui acuzator, și după ce această susținere sigur că nu e făcută de dragul d-lui acuzat, ei e citată pentru sprijinirea acusei, — pot dice că și relativ la aceste actul de acusare se abate dela starea faptică a lucrului.

Sau doară să fie părerea mea nedreaptă? Să se poată oare întru adeveră dace că cine numește pe Horia și Cloșca martiri, aduce prin aceasta o laudă la toate căte s'au întemplat pe timpul răscoalei care a purtat numele acestora, și că preamăresc risipirea alor 215 curți și a alor 26 de nobili din comitatul Hunedoarei?

Sigur că nu! Si acela care îi numește pe acești bărbați martiri, și Românul care scie că acestia s'au luptat pentru desiroarea poporului lor de jugul jobăgiei asupratoare, poate să-i numească astfel, dar va regreta totodată că patima luptei a condus la astfel de fapte. El poate însă arăta, și aceasta să nu o uite nime, că apărarea ne mai suportă a jobagilor, a fost cauza răscoalei, că pentru suprimarea acestora s'au luat măsurile cele mai pe dos și prin urmare agitoare, că intre altele nobilimânt, fără de nice o procedură judecătoarească și în aceași zi a tăiat capetele la 37 de tineri cari erau prinși.

Ori de câte ori și ori unde s'a purtat luptă pentru bunuri sociale, totdeauna patima descatenată a dus la săvârșirea de atrocități.

Nu acestea însă le preamăresc acela — și nime nu are dreptul de a-i face o asemenea imputare aceluia, care numește martiri pe nișce bărbați cari au întreprins luptă pentru delăturarea unui rău ne mai suferibil ori pentru a căștiga poporului lor un bun oare-care și în această luptă și-au aflat perirea.

Actul de acușare continuă: "Articolul întreg și cu deosebire numirea de „sfârșimător“ al naționalităților“ dată ministrului-prișident ung. în sirul al 15-le și al 16-le ale alineatului al treilea precum și expunerea sătărică a meschiniei guvernului făcută din incidentul preamăririi răscoalei lui Horia și Cloșca e predată în un ton așa de agitatoric, încât în alinea a 8-a părăsesc tonul dubiu și trece în agitare pe față la revoltag, această parte a articolului e o agitare pe față în contra națiunii maghiare, în

contra statului maghiar, în contra guvernului și a instituțiunilor de stat".

După cum vedeti, domnilor jurați, actul de acușare face o deosebire în judecarea alineatului al 8-lea al articolului și în judecarea celuilalt cuprins al acestuia. Acesta — cu deosebire unele poziții ale lui — se dice că sunt scrise în ton agitatoric, ear' conținutul alineatului al 8-lea — formează după vederile d-lui acuzat — agitare pe față.

Aceea parte a articolului, căreia i se împărtășește ton agitatoric, nice d-lui acuzator nu i se pare momentoașă, — pentru scopurile d-sale adecă — deoarece nu face nice un singur cuvenit al acelei părți de obiect al acusei.

Toamă de aceea mi se pare mie nedreaptă împregiurarea, că d-l asasator, prin o critică cel puțin prea severă a acelora ce nu le ține ca punibile pentru a face capital în cauza sa, ținându-se căstiga o preopiniune favoritoare celor ce i se par d-sale punibile.

Am în vedere adecă că expresiunea: "Într-un articol etc., e scris în un ton atât de agitatoric încât alineatul al 8-lea conține o agitare pe față, — mai săptămînă fiindă impută părții neincriminate a articolului ceva ce e cu neputință a afla în acela și a doua voiesc a întrebuiță această calificăriune neexactă pentru a face primejdiaosă partea incriminată a articolului, care trebuie să apară primejdiaosă.

Voiște mai săptămînă să mă ocup cu partea "agitatorică" a articolului spre a dovedi că de sevă judecă d-l acuzator.

D-lor jurați! D-Voastre scipi că articolul citează din „Luminătorul“ mai săptămînă o scire nu presupusă ci faptică și nu se întoarce apoi la glorificarea revoltei lui Horia și Cloșca, ci că expresiunea mirării sale asupra motivelor cari au fost dătătoare de ton la amânarea ținerii congresului bisericesc, motive, cari nu numai că sunt lipsite de ori-ce basă, deoarece nu se văd nici cele mai neînsemnate semne de pregătire pentru sărbătorirea centenarului, ci s'au văzut prin aceasta și membri congresului bisericesc suspecți fiind, că au plănit demonstrații ce stau în legătură cu serbarea centenarului lui Horia și Cloșca.

De aici se scoate apoi motivul de a accentua că domnii Tisza și Trefort precum și metropolitul gr. or. din Sibiu prin acestea măsuri, și adecă primii prin aplicarea ear' al doilea prin executarea lor, n'au ghicit-o.

Aceasta e pămă la pasajul incriminat, conținutul de căpetenie al articolului, în contra căruia după credința mea n'are nime nimic.

(Va urma.)

Roma locuta est!

(Fine.)

Deva, în diua sănătului Andrei.

De astădată și în legătură cu cele ce le-a adus un corespondent al d-voastre în interesantul articol „Persecuționi nouă în contra Românilor“ voiu purtat la altă retoră Grünwaldiană.

Mai astăvară se aruncă din întemplantă într-un diar maghiar alușine, că sunt și de acela inspectori regesci de scoale, cari lucră din toate puterile de a scoate limba română din scoalele române. La moment sărișorii cari mai voinici doi inspectori scolari și bătându-și pești se provoacă la meritele lor pentru scoalele și învățătorii români.

Negreșit că au merită acei domni. Au exoperat că mai multor scoale române li sau donat

dela guvern tabele de cetire de părete, dar — fară ca pe acele tabele să vezi o singură literă română. Scoalele din cercul lor sunt dară împodobite după gustul lor; numai ici-cole mai rămâse că o mapă română, cea de Bordeaux. Zări unul dintre acei doi domni o atare mapă într-o scoală română, și numai decât o și secuștră. Scurt după aceasta d-l ministru Trefort opri folosirea mapelor din motivul: că împărtășirea politică nu corăspunde realității.

Noi nu maghiarișăm, au șis atunci cei doi domni, ci tot ce facem, facem după lege și instrucții.

Să vedem aşa este?

Legea prescrie că în comună cu locuitorii de diferite limbi în scoalele comunale și de stat să se propună pruncilor în limba lor maternă, pe căt aceasta e usitată în comună (art. 38: 1868, § 58). O altă lege mai nouă, adusă sub d-l Trefort (art. 18: 1879, § 3) ordinează că aceasta dispoziție a legei din 1868 să se execute cu stricteță (szigoruană végrehajtandó). Să căutăm acum în căte scoale comunale și de stat se propune baremi cetății și scrisul românesc, unde scoala confesională s'a suprimat), Silvașul-inferior, Silvașul-superior, apoi în comunele cu locuitori mestecați: Baia de Criș, Brad, Hunia-doara, Pestisul mare, Răcașdia, în fine în scoalele de stat din comunele curat românești: Gioagiu, Secărimb, Barcia-mică, Bârsău (unde scoala confesională s'a suprimat), Silvașul-inferior, Silvașul-superior, apoi în comunele cu locuitori mestecați: Baia de Criș, Brad, Hunia-doara, Pestisul mare, Răcașdia, în fine în scoalele de stat din comunele curat românești: Gioagiu, Secărimb, Barcia-mică, Bârsău (unde scoala confesională s'a suprimat), Silvașul-inferior, Silvașul-superior, apoi în comunele cu locuitori mestecați: Baia de Criș, Brad, Hunia-doara, Pestisul mare, Răcașdia, în fine în scoalele de stat din comunele curat românești: Gioagiu, Secărimb, Barcia-mică, Bârsău (unde scoala confesională s'a suprimat), Silvașul-inferior, Silvașul-superior, apoi în comunele cu locuitori mestecați: Baia de Criș, Brad, Hunia-doara, Pestisul mare, Răcașdia, în fine în scoalele de stat din comunele curat românești: Gioagiu, Secărimb, Barcia-mică, Bârsău (unde scoala confesională s'a suprimat), Silvașul-inferior, Silvașul-superior, apoi în comunele cu locuitori mestecați: Baia de Criș, Brad, Hunia-doara, Pestisul mare, Răcașdia, în fine în scoalele de stat din comunele curat românești: Gioagiu, Secărimb, Barcia-mică, Bârsău (unde scoala confesională s'a suprimat), Silvașul-inferior, Silvașul-superior, apoi în comunele cu locuitori mestecați: Baia de Criș, Brad, Hunia-doara, Pestisul mare, Răcașdia, în fine în scoalele de stat din comunele curat românești: Gioagiu, Secărimb, Barcia-mică, Bârsău (unde scoala confesională s'a suprimat), Silvașul-inferior, Silvașul-superior, apoi în comunele cu locuitori mestecați: Baia de Criș, Brad, Hunia-doara, Pestisul mare, Răcașdia, în fine în scoalele de stat din comunele curat românești: Gioagiu, Secărimb, Barcia-mică, Bârsău (unde scoala confesională s'a suprimat), Silvașul-inferior, Silvașul-superior, apoi în comunele cu locuitori mestecați: Baia de Criș, Brad, Hunia-doara, Pestisul mare, Răcașdia, în fine în scoalele de stat din comunele curat românești: Gioagiu, Secărimb, Barcia-mică, Bârsău (unde scoala confesională s'a suprimat), Silvașul-inferior, Silvașul-superior, apoi în comunele cu locuitori mestecați: Baia de Criș, Brad, Hunia-doara, Pestisul mare, Răcașdia, în fine în scoalele de stat din comunele curat românești: Gioagiu, Secărimb, Barcia-mică, Bârsău (unde scoala confesională s'a suprimat), Silvașul-inferior, Silvașul-superior, apoi în comunele cu locuitori mestecați: Baia de Criș, Brad, Hunia-doara, Pestisul mare, Răcașdia, în fine în scoalele de stat din comunele curat românești: Gioagiu, Secărimb, Barcia-mică, Bârsău (unde scoala confesională s'a suprimat), Silvașul-inferior, Silvașul-superior, apoi în comunele cu locuitori mestecați: Baia de Criș, Brad, Hunia-doara, Pestisul mare, Răcașdia, în fine în scoalele de stat din comunele curat românești: Gioagiu, Secărimb, Barcia-mică, Bârsău (unde scoala confesională s'a suprimat), Silvașul-inferior, Silvașul-superior, apoi în comunele cu locuitori mestecați: Baia de Criș, Brad, Hunia-doara, Pestisul mare, Răcașdia, în fine în scoalele de stat din comunele curat românești: Gioagiu, Secărimb, Barcia-mică, Bârsău (unde scoala confesională s'a suprimat), Silvașul-inferior, Silvașul-superior, apoi în comunele cu locuitori mestecați: Baia de Criș, Brad, Hunia-doara, Pestisul mare, Răcașdia, în fine în scoalele de stat din comunele curat românești: Gioagiu, Secărimb, Barcia-mică, Bârsău (unde scoala confesională s'a suprimat), Silvașul-inferior, Silvașul-superior, apoi în comunele cu locuitori mestecați: Baia de Criș, Brad, Hunia-doara, Pestisul mare, Răcașdia, în fine în scoalele de stat din comunele curat românești: Gioagiu, Secărimb, Barcia-mică, Bârsău (unde scoala confesională s'a suprimat), Silvașul-inferior, Silvașul-superior, apoi în comunele cu locuitori mestecați: Baia de Criș, Brad, Hunia-doara, Pestisul mare, Răcașdia, în fine în scoalele de stat din comunele curat românești: Gioagiu, Secărimb, Barcia-mică, Bârsău (unde scoala confesională s'a suprimat), Silvașul-inferior, Silvașul-superior, apoi în comunele cu locuitori mestecați: Baia de Criș, Brad, Hunia-doara, Pestisul mare, Răcașdia, în fine în scoalele de stat din comunele curat românești: Gioagiu, Secărimb, Barcia-mică, Bârsău (unde scoala confesională s'a suprimat), Silvașul-inferior, Silvașul-superior, apoi în comunele cu locuitori mestecați: Baia de Criș, Brad, Hunia-doara, Pestisul mare, Răcașdia, în fine în scoalele de stat din comunele curat românești: Gioagiu, Secărimb, Barcia-mică, Bârsău (unde scoala confesională s'a suprimat), Silvașul-inferior, Silvașul-superior, apoi în comunele cu locuitori mestecați: Baia de Criș, Brad, Hunia-doara, Pestisul mare, Răcașdia, în fine în scoalele de stat din comunele curat românești: Gioagiu, Secărimb, Barcia-mică, Bârsău (unde scoala confesională s'a suprimat), Silvașul-inferior, Silvașul-superior, apoi în comunele cu locuitori mestecați: Baia de Criș, Brad, Hunia-doara, Pestisul mare, Răcașdia, în fine în scoalele de stat din comunele curat românești: Gioagiu, Secărimb, Barcia-mică, Bârsău (unde scoala confesională s'a suprimat), Silvașul-inferior, Silvașul-superior, apoi în comunele cu locuitori mestecați: Baia de Criș, Brad, Hunia-doara, Pestisul mare, Răcașdia, în fine în scoalele de stat din comunele curat românești: Gioagiu, Secărimb, Barcia-mică, Bârsău (unde scoala confesională s'a suprimat), Silvașul-inferior, Silvașul-superior, apoi în comunele cu locuitori mestecați: Baia de Criș, Brad, Hunia-doara, Pestisul mare, Răcașdia, în fine în scoalele de stat din comunele curat românești: Gioagiu, Secărimb, Barcia-mică, Bârsău (unde scoala confesională s'a suprimat), Silvașul-inferior, Silvașul-superior, apoi în comunele cu locuitori mestecați: Baia de Criș, Brad, Hunia-doara, Pestisul mare, Răcașdia, în fine în scoalele de stat din comunele curat românești: Gioagiu, Secărimb, Barcia-mică, Bârsău (unde scoala confesională s'a suprimat), Silvașul-inferior, Silvașul-superior, apoi în comunele cu locuitori mestecați: Baia de Criș, Brad, Hunia-doara, Pestisul mare, Răcașdia, în fine în scoalele de stat din comunele curat românești: Gioagiu, Secărimb, Barcia-mică, Bârsău (unde scoala confesională s'a suprimat), Silvașul-inferior, Silvașul-superior, apoi în comunele cu locuitori mestecați: Baia de Criș, Brad, Hunia-doara, Pestisul mare, Răcașdia, în fine în scoalele de stat din comunele curat românești: Gioagiu, Secărimb, Barcia-mică, Bârsău (unde scoala confesională s'a suprimat), Silvașul-inferior, Silvașul-superior, apoi în comunele cu locuitori mestecați: Baia de Criș, Brad, Hunia-doara, Pestisul mare, Răcașdia, în fine în scoalele de stat din comunele curat românești: Gioagiu, Secărimb, Barcia-mică, Bârsău (unde scoala confesională s'a suprimat), Silvașul-inferior, Silvașul-superior, apoi în comunele cu locuitori mestecați: Baia de Criș, Brad, Hunia-doara, Pestisul mare, Răcașdia, în fine în scoalele de stat din comunele curat românești: Gioagiu, Secărimb, Barcia-mică, Bârsău (unde scoala confesională s'a suprimat), Silvașul-inferior, Silvașul-superior, apoi în comunele cu locuitori mestecați: Baia de Criș, Brad, Hunia-doara, Pestisul mare, Răcașdia, în fine în scoalele de stat din comunele curat românești: Gioagiu, Secărimb, Barcia-mică, Bârsău (unde scoala confesională s'a suprimat), Silvașul-inferior, Silvașul-superior, apoi în comunele cu locuitori mestecați: Baia de Criș, Brad, Hunia-doara, Pestisul mare, Răcașdia, în fine în scoalele de stat din comunele curat românești: Gioagiu, Secărimb, Barcia-mică, Bârsău (unde scoala confesională s'a suprimat), Silvașul-inferior, Silvașul-superior, apoi în comunele cu locuitori mestecați: Baia de Criș, Brad, Hunia-doara, Pestisul mare, Răcașdia, în fine în scoalele de stat din comunele curat românești: Gioagiu, Secărimb, Barcia-mică, Bârsău (unde scoala confesională s'a suprimat), Silvașul-inferior, Silvașul-superior, apoi în comunele cu locuitori mestecați: Baia de Criș, Brad, Hunia-doara, Pestisul mare, Răcașdia, în fine în scoalele de stat din comunele curat românești: Gioagiu, Secărimb, Barcia-mică, Bârsău (unde scoala confesională s'a suprimat), Silvașul-inferior, Silvașul-superior, apoi în comunele cu locuitori mestecați: Baia de Criș, Brad, Hunia-doara, Pestisul mare, Răcașdia, în fine în scoalele de stat din comunele curat românești: Gioagiu, Secărimb, Barcia-mică, Bârsău (unde scoala confesională s'a suprimat), Silvașul-inferior, Silvașul-superior, apoi în comunele cu locuitori mestecați: Baia de Criș, Brad, Hunia-doara, Pestisul mare, Răcașdia, în fine în scoalele de stat din comunele curat românești: Gioagiu, Secărimb, Barcia-mică, Bârsău (unde scoala confesională s'a suprimat), Silvașul-inferior, Silvașul-superior, apoi în comunele cu locuitori mestecați: Baia de Criș, Brad, Hunia-doara, Pestisul mare, Răcașdia, în fine în scoalele de stat din comunele curat românești: Gioagiu, Secărimb, Barcia-mică, Bârsău (unde scoala confesională s'a suprimat), Silvașul-inferior, Silvașul-superior, apoi în comunele cu locuitori mestecați: Baia de Criș, Brad, Hunia-doara, Pestisul mare, Răcașdia, în fine în scoalele de stat din comunele curat românești: Gioagiu, Secărimb, Barcia-mică, Bârsău (unde scoala confesională s'a suprimat), Silvașul-inferior, Silvașul-superior, apoi în comunele cu locuitori mestecați: Baia de Criș, Brad, Hunia-doara, Pestisul mare, Răcașdia, în fine în scoalele de stat din comunele curat românești: Gioagiu, Secărimb, Barcia-mică, Bârsău (unde scoala confesională s'a suprimat), Silvașul-inferior, Silvașul-superior, apoi în comunele cu locuitori mestecați: Baia de Criș, Brad, Hunia-doara, Pestisul mare, Răcașdia, în fine în scoalele de stat din comunele curat românești: Gioagiu, Secărimb, Barcia-mică, Bârsău (unde scoala confesională s'a suprimat), Silvaș

marea conștiinței mele dorinții d-lui inspector regiu de scoale . . . mă tem de mânia domniei sale, și decât să mă expun unor persecuțiuni nedrepte, mai bine resignez la funcțiunea de învățător, și ca om onest și cu conștiință curată mai bine fmi voiu căstiga cu lucrul mânilor pânea de toate dilele.

S. R. m. p.,
docent.

La aceste din partea acestui oficiu protopresbiteral s'a resolvat învățătorului S. R. că resignația lui dela oficiul învățătoresc, ca a unui învățător zelos și activ, nu se primese și i s'a dat invitație a observa strict planul de împărțire al oarelor fără de a detrage timpul dela vre-un obiect în favorul altui obiect de învățămînt, ceea-ce la tot casul ar fi o transgresiune disciplinării.

D. c. m. d. etc.

Ce vor dice la aceste domnii, cari susțin că legile sunt neviolabile, și nici chiar de dragul maghiarării nu e permis să se vateme?

Vor dice: Perirea ta tot numai din tine Israile! Au doară noi cesti dela putere suntem de vină că suferi oameni în scoalele voastre, cari primesc argintii nostri ca resplată pentru că și-au împlinit dorința lor din lege? Noi nu avem de a îngrijii de crescerea pe basă religioasă-morală a tinerimei. La noi scoalele au alt scop.

Si cu toate aceste vor nega toți tendența de a maghiarisa cu forță, până și deputatul Grünwald Béla.

X.

Societatea „Andrei Saguna.“

Îmbulzeala materialului ne-a silit să ne mărginim la o dare de seamă cu totul scurtă asupra interesantei ședințe publice aranjate suntem acum opt zile de societatea elevilor seminarului „Andrei“. Mai publicăm astăzi și discursul rostit cu această ocazie de dl Virgil Onit, cleric în anul III și vice-președintele societății.

Cuvînt ocasional

tinut în ședința publică din preseara s. Andrei 1884.

Ilustră adunare!

Era la anul 1873.

Un convoiu de mii și mii de oameni se mișca undulând ca valurile mării, — limiștit, sărbătoresc.

Clopotele a șepte biserici cu limbile lor de metal părea că se bocesc, — și glasul lor amestecându-se în armonia tristă a cântărilor funebrale să audia ca un trist răsunet la „vecinica lui pomenire“ . . .

Era o zi de jale a poporului român.

Românismul întreg sărbătoare, — o sărbătoare tristă, o sărbătoare de lacrimi.

Și de ce atâtă plâns? Cine e bărbatul la căruimormînt să îmbrăcat în doliu o națiune întreagă dela palat până la colibă, dela domn până la opincă?

Eată — Ilustră Adunare! — o întrebare la care răspundînd pe cât se poate de scurt și în conturi foarte generale se va desluși însemnatatea zilei ce o sărbăram adă.

Unul dintre cei mai devotați fi ai națiunii: Andrei Saguna a părăsit cele lumesci.

Poporul român își plângă pe părintele seu iubitor, își plângă pe păstorul seu iubit. Căci ce bun părinte i-a fost el! Ce păstor vrednic al turmei încredințate păstorilor sale!

Inzestrat cu înalte calități spirituale și corporale. — el, — căruia îi steteau deschise cele mai ademîntoare căi ale vieții a preferat a lăua haine de călugări, sciind că pe nici o cale nu va pute folosi atâtă neamului seu, al căruia bine l-a prețuit mai pre sus de toate bunurile lumesci *), — ca pe aceasta. —

El își-a tras bine seama cu greutățile chemării sale și apoi a pășit resolut înainte pătruns de însemnatatea pasului seu:

Deși născut și crescut între Maghiari și ajuns la vîdă și poziție însemnată între Sârbi, Saguna nu își uita nici când de poporul seu asuprit. — El era omul faptelor, caracteristica oamenilor mari, de aceea nici n'a pășit pe față cu realizarea planurilor sale, până nu își-a pre-cisat poziția, ci a preferat a urma prescriptul Măntuitorului: „Se nu scie stânga Ta, ce face dreapta Ta“.

Înainte de a fi pus în fruntea bisericei române ortodoxe el lucra mai mult numai pentru sine, pentru orientarea sa, scrutând în arhivele patriarchiei sărbătoresc după documentele privitoare la Români și istoria lor. Ajuns apoi la înțâta dorită, și fără întârdiere din rezerva, ce își împuse de bunăvoie și în catedrala din Carlovită în fața numerosului public, ce asista la sfintirea sa de episcop, el își mărturisește cu mândrie și multă conștiință de sine taina cea mare a ini-mei sale:

„Tu doamne scii că cără scopul meu a alergădorește, pre Români transilvăneni din adîncul lor somnării deștept, și cu voie cără tot ce e adeverat, plăcut și bun să-i trag.“

Aceasta nu este o frasă de ocazie, ci mărturisirea conștiinței despre o misiune îndelung meditată* dîce un bărbat erudit al națiunii noastre)! Și cumă intrădevăr n'a fost o frasă de ocazie, ne dovedesce viața lui pas de pas.

Sfîntul fiind de episcop, el își ocupă scaunul la începutul anului 1848, în timpul cel negru al furtunilor politice, într-o diecesă săracă, nendreptățită și împilită. Ia în mâna cără de păstorii a turmei sale și când poporul român striga, să-i se dee și lui drepturile humane, vrednicul episcop pătruns de justă cerere se pune în fruntea lui și-l conduce cu tact și iubire; — lucrând la curtea imperială pentru el cu graiul și faptă, încuragiându-l cu cuvinte creștinesci și dând măngăere religiunii celor desnădăjduiți.

Ear după ce trecuă dilele acele negre, el se rentoarce în țeară cu asigurarea grației împărătescă și împarte pe la comunele bisericesci săracite de vandalismul răbsoului civil un ajutor de stat de 30,000 fl. — exoperat de el.

Apoi își îndreaptă atenționarea spre ridicarea culturală a Românilor. Conclucă la întemeere a sute de scoli poporale, trimite o mulțime de tineri români la universități străine spre a cresce națiunei o inteligență vrednică, înființează tipografia archidiocesană, care a fost multă anii o puternică pârghie pentru desvoltarea literaturii noastre și desvoală înșuși pe câmpul literaturii bisericesci o activitate deamnă de toată admirație.

Despre aste înșe numai în treacăt, căci parte cea mai însemnată a activității sale cade pe terenul național-bisericesc.

Într'un timp, când țara era în stare de asediul, când chiar și întrunirile literare erau opriate, sau condiționate de cel mai strict control militar polițian, — renvoie Saguna sinodalitatea bisericii gr.-or. române din Ardeal și la anul 1850 fîne primul sinod diocesan*, după între-rerea de un veac și jumătate**).

Acesta este un pas foarte însemnat către ideea frumoasă, care s'a plăsmuit în capul lui în momentul când a ajuns episcop al Ardealului, ba poate încă și de mai nainte: a revindeca bisericei române ortodoxe din Ardeal și Ungaria rangul de metropolie.

Acest plan minunat îl avea Saguna în vedere în toate faptele sale. Căci prin aceasta el a voit să-i dea bisericei poziția ce-i compete în stat, pe care s'exploatează apoi în favorul neamului seu prigoni. De aici: perseveranță și constanță, căci într-o luptă continuă de 14 ani nu l'au părăsit nici pentru un minut. Trimis dela Ana la Caiafa, amânat de adă pe măne el n'a despartit, — ci întrevenind cu autoritatea sa impunătoare, cu rara-i precauție diplomatică, cu plângeri și deputații la împăratul, — a reușit să conducă biserica aceasta mare fără vîsle și catarg, la liman.

După lungi și grele lupte sosi adecă „în, plinirea vremii“ și în anul Domnului 1864 prin autograful împărătesc cu data 24 Decembrie fu restaurată vechia metropolie rom. ort. și declarată de independentă și coordonată celei sărbătoresc, episcopia Ardealului făcându-împărătescă la ragul de arhiepiscopie, ear' Andrei baron de Saguna numit arhiepiscop și metropolit al Românilor gr. ort. din Transilvania și Ungaria.

Frumoasa idee a marelui bărbat trap s'a făcut, — dar' el nu s'a simțit, nici când îndreptățit ca să conducă singur acest minunat opus, acest viu monument al activității sale gigantice. Nu.

După ce dieta dela 1867 inarticulă metropolia română în șirul legilor fundamentale ale țării, Saguna convoca la anul 1868 primul congres național-românesc și aci depuse răspunderea pentru ulterioara soarte a bisericii în mânile acestuia, și a viitoarelor congrese.

Acest congres a primit cu unele modificări proiectul lui Saguna privitor la organizarea pe baza constituțională a bisericii dând viață statutului organic, care adă și legea fundamentală a bisericii noastre.

Și dacă n'ar fi făcut nimic Saguna afară de restaurarea vechiei metropoli și de înăugurarea erei constituționale în biserica noastră, — aceste două fapte ar fi în stare a-l face mare și epocal în istoria bisericească a Românilor. Dar' cât a mai lucrat el pentru națiunea română ne-o dovedesce istoria, ne-o dovedesce acătă și prezentul, care în mare parte el îl-a creat.

Dureaza numai, că nu-i-a fost dat demnului arhiepiscop a vîțut timp mai îndelungat, ca să mai fi adaus la șirul acel nesfirsit de fapte mărețe, prin cari a ridicat vîdă bisericii și națiunii noastre; durere dic, căci la anul 1873 în 16/28 Iunie își-a dat nobilul seu suflet în mâinile Creatorului.

Cuvintele Sale cele din urmă au fost: „Fîți pe pace, aveți-vă bine, nu vă sfătuji.“

A murit Saguna.

A murit bărbatul, care în decurs de un pătrâr de secol a luptat cu armele spiritului seu genial pentru un popor bun dar' nenorocit, pentru un popor, care nu avea nici un drept, nici un privilegiu în această țară, decât poate acela de a suferi și de a fi singur numai prigoni. A murit arhiepiscop, care a scutit să elute o vîdă rară bisericei celei mai neîndreptățite din monarhie, ridicându-o la egala îndreptățirii cu

celalte din țeară. A murit în fine bărbatul, care ne-a scos din săracia noastră proverbială și prin economia sa ne-a pus într-o stare mai deamnă.

Eată ce a perdit poporul român în Saguna. Eată de ce s'a și îmbrăcat în doliu acest popor nemorocit dela domn până la opincă și dela colibă până la palat, când a audit vestea morții sale. — Atunci a înțeles numai însemnatatea cuvintelor lui Saguna rostit de pre patul seu de moarte: „când vă veți întoarce dela groapa mea, veți cunoaște pe cine ați pierdut.“ Poporul român a simțit perderea și a plâns, a plâns amar.

Dela acest mare bărbat—Ilustră adunare—au moștenit și elevii institutului nostru spiritul de asociare, care i-a îndemnată și a forma o societate sub auspiciile și patronajul seu.

Spiritul lui Saguna n'a lipsit din mijlocul nostru și el nici nu va lipsi cât timp ne vom aduna ca în această sără în amintirea marelui nostru patron. Povătuiască-ne deci și în viitor acest spirit, ca să putem împlini și noi și următorii noștri aceea ce cere evangelistul:

„Ca lumina noastră să lumineze astfel, înaintea oamenilor, ca vădend ei faptele noastre, „cele bune să preamăreasă pre tată din ceruri.“ (Math. c. 5. v. 16) Virgil Onit.

Cronică.

Maiestatea Sa a dăruit pentru repararea bisericii greco-catolice din Calata-Sân-Craiu (com. Clujului) 100 fl. și pentru repararea bisericii și casei parochiale din Giurtelec (comit. Selagului) 100 fl.

Numiri. Au fost numiți: Francisc Gajzágó, fost avocat, jude cercual în Gherla, d. Tit Lázár subjude la judecătoria cercuală din M. Ajta și d. D. Dominic Pap subprocuror la tribunalul din Deva, ear' subjudele dela judecătoria cercuală din Reghinul-săscesc d. Nicolaie Horváth s'a transpus la judecătoria cercuală din M. Oșorhei.

Domnul Paul Sarlay este numit cancelist la penitențiarul din Aiud și Iulius Levay executor în comitatele Târnava-mare și Târnava-mică.

Prelegere publică. Mâine, Sâmbătă, la 20 Decembrie, la oarele seapte de seară, d-nul Profesor Dr. G. Boroș va fi în sala dela „Imperatul Romanilor“ a 5-cea prelegere publică maghiară dată de reuniunea maghiară de lectură din Sibiu asupra coroanei și diamantelor ei. După prelegere cînă comună și apoi serată de dans. — Intrarea pentru familie 1 fl. 50 cr. pentru persoană 50 cr. — loja mare 2 fl. ear' cea mică 1 fl. 50 cr. — Biletele de abonament sunt și pentru această seară valabile.

X Concertul dat de „Quintetul xasonic ardelean“ la 17 l. c. n. în sala de întruniri a mulțumit întreg publicul de față. Saxofonele sunt instrumente cu totul noue: Piesa „Salut à la Rusie“ a fost executată pe flaută în un mod artistic. Dintre piesele celelalte execute pe Saxofone, „Klänge aus Siebenbürgen“ a obținut aplaude publicului. În această piesă au fost înădăsite arii de ale tustrelor națiunilor ardeleni. Dintre ariile românesc au fost înțreținute „hora“ și o parte din aria „Mădusei de-alungu'n sat.“

A apărut în sfîrșit „Protocolul Congresului național-bisericesc ordinat al metropoliei Românilor greco-orientali din Ungaria și Transilvania, întrunit în Sibiu la 1/13 Octombrie 1881“. Prețul 80 cr.

Un antisemit achitat. Ear' înaintea curții cu jurați din Buda-pestă s'a pertratat Martia trecută un proces de presă, în care antisemitul joacă un rol oare care. Locuitorul din Baita Ignatie Fuchs a acusat pe învățătorul Iuliu Drozdy, tot de acolo, pentru un articol din „Budapesti Néplap“ intitulat „A szidó-boltosok egyik mintaképe.“ Apărător a fost Victor Istóczy, cunoscutul conducător al deputaților antisemiti. Acusatul a fost achitat, după ce curtea cu jurați s'a pronunțat în unanimitate pentru nevinovăția lui.

Musica națională la Curtea din București. Reproducem următoarele după „Doina“: „D. Popoviciu, simpaticul nostru baso, a fost primit în audiencă de MM. LL. D-sa a executat în prezența augustilor ascultători mai multe bucăți acompaniat fiind la piano de D. Lubici, pianistul curții. Dintre piesele cântate, Mândrulița dela munte, de d. G. Stefanescu, e cea care a plăcut mai mult MM. LL. Ea a fost repetată de cinci ori.

„Noi cunoașcem aproape tot repertoriul lui Stefanescu, care e foarte întins, și părerea noastră este că el e un țesaur pentru noi. Mândrulița e una din mărgăritarele acestei salbe prețioase, al cărui farmec e gustat nu numai de muritorii de rînd, dar și de adevărații cunoscători. Aprobarea dată de M. S. Regina, care e cunoșteoare profundă a întregului repertoriu al celebrităților musicale, e menită a ne întări și

mai mult în credință ce avem că nu trebuie să ne îndoim de loc de forțele noastre musicale, ci să stăruim a le pune în evidență, ca astfel să putem ajunge a avé cu timpul unul din cele mai frumoase repertoare.“

Tot „Doina“ aduce scirea că d-ra Carlota Leria, fermecătoarea cântăreață, va fi angajată de Curtea regală, în calitate de cântăreață a Curții.

Generalul Dabija, fost ministru de răsboiu și mai apoi al lucrărilor publice în România, a reposat la Paris.

Palatul regal sărbesc din Kraguievăț, reședința bătrânlui principă Milos, vestită pentru strălucita sa adaptare orientală, pentru colecția sa bogată de antichități și prețioase, a fost distrus prin foc.

Mulțumită publică.

Comitetul reuniunii femeilor române din Sibiu aduce și pe calea acestei mult stimate Doamne Maria Iliesiu n. Sándor din Rece-Cristur adâncă sa mulțumită pentru suma de 100 fl. v. a. donată fondului reuniunii.

Sibiu în

Extras din foia oficială.

Licitătuni.

Se vând realitățile lui Anton Dörner, din Șiria (com. Aradului) în 22 Ianuarie 1884 la antistia comunală.

— Se vând realitățile lui Pavel Dupcea din Vinga (Com. Timiș), în 24 Februarie 1884 la antistia comunală.

— Se vând realitățile lui Iosif Rethi din Erdő-Csík în 10 Martie 1885 la judecătoria cercuală din Reghinul-săs.

— Se vând realitățile lui Teodor Anton din Markaszék (com. Selagiu) în 12 Ianuarie 1885 la antistia comunală.

— Se vinde comuninea de casă Nr. 113 din Veracirova (com. Caraș-Severin) în 19 Ianuarie 1885 la antistia comunală.

— Se vând realitățile lui Samel Czirják din Cluj în 15 Ianuarie 1884 la tribunalul din Cluj.

Publicări.

Din Partea judecătorei cercuale din Buteni se provoacă eredii după Bumb Paisan, Nicolae Abrundean din Chisindia și Moise Bus din Gurahonț și validă drepturile în 45 dile.

Din partea tribunalului dia Bistrița se profoacă eredii după Maria Frank din Bistrița, Mihail Schuster din Zsolna Mihail Bauer din Besenyő Katarina Broser din Torpeni, Maria Thellmann din Bistrița și validă drepturile în 45 dile.

— Din partea tribunalului din Sibiu se provoacă eredii după Wilhelm Reisenberger și validă drepturile în 45 dile.

— Din partea judecătorei cercuale din Satulung se provoacă eredii după Gheorghe Seos, Stefan Pajor Ioan Kajtsa a se insinua în 45 dile.

— Din partea judecătorei cercuale din Buteni se provoacă eredii după Andrei și Maria Doța din Musteșă a se insinua în 45 dile.

Edictă.

Din partea tribunalului din Brașov se provoacă Stefan Breghian a se înfățișa în 17 Decembrie 1884 fiind pînă pentru regulația unei posesiuni.

— Din partea tribunalului din Deva se provoacă interesații din comuna Buitur a se înfățișa în 30 Ianuarie 1885 la performatarea despre proporționare.

Concurs.

Din partea tribunalului din Arad se deschide concurs asupra averei lui Arpad St. Müller din Arad. Perțretare de licuidare în 11 Februarie.

— Din partea tribunalului din Brașov se publică că concursul asupra averei lui Ferdinand Rössler din Făgăraș s'a ridicat.

Posturi.

La judecătoria cercuală din Borosineu un post de cancelist. Cereri în 14 dile la președintele tribunalului din Arad.

Bibliografie.

„Gazeta Satulnului.“ Foia cunoștințelor trebunicioase poporului. Apare la 5 și 20 a fiecărui luni. Rîmnic-Sărat, 5 Decembrie 1884. Anul I, Nr. 21. Sumar: Înscriere. — Mica corespondență. — Cerul și pămentul; Opințarul. — Criza comercială: Sătucreanul. — Corbea: V. M. Lazar. — Starea localurilor de scoala și a învățătorilor sătesci: I. Aristotel. — Despre tăvăluci: Constantine C. Datulescu. — Colera anului 1884: I. Stef. Furtună. — Cate ceva asupra mijloacelor celor mai nimerite pentru a îmbunătăți caii din țară: D. Mincu. — Igiena, vânturile: Dr. Octav Blasianu. — Din localitate: C. — Premiurile cu prețul redus abonaților Gazetei Sateanului. — Anunțuri.

Bein, Vodă, Domn. Roman istoric de Teocar Alexi. Brașov, 1884. Brosură după: 13—14. Prețul 1 leu sau 40 cr.

Din

Biblioteca poporala a „Tribunei“ au apărut până acum:

Nr. 1.

Pădureanca. Novelă de Ioan Slavici 12 coale tip, broș, elegant. Un exemplar 40 cr. sau 1 leu nou.

Nr. 2.

Fata Stolerului de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 15 bani.

Nr. 3.

Ce n'a fost și nu va fi. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 15 bani.

Nr. 4.

Piperuș Petru. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 20 bani.

Nr. 5.

Pecălă și Tânără. Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.

Celor ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și peste tot vîndătorilor se dă rabatul cuvenit.

Scrisi economice.

Piața din Brașov, 13 Decembrie. Grâul hectolitra fl. 5-80 grâu mestecat fl. 5,40, săcă fl. 3,50, ord fl. 3,40, ovăz fl. 2,10, cuceruzul fl. 3,20, mălaiul fl. 4,30, mazarea fl. 6,—, ințea fl. 6,50, fasolea fl. 4,50, crumpele fl. 1,10, carneea de vită p. kilo 40 cr., carneea de porc 48 cr., carneea de berbecă 24 cr.

Piața din Sighișoara, 13 Decembrie. Grâul curat hectolitra fl. 5,20 până fl. 6,20; grâu mestecat fl. 4.— până fl. 4,50; săcă fl. 3,20 până fl. 3,50; ovăzul fl. 2.— până fl. 2,30; cuceruzul fl. 4,50; fasolea fl. 4,50; crumpele fl. 1,60; mazarea chilo 20 cr.; ințea 22 cr.; mălaiul 13 cr.; lumini de său chilo 60 cr.; săpunul 32 cr.; său brut 32 cr.; său de vită fl. 1.—; unsuarea de porc 65 cr.; carneea de vită 40 cr.

LOTERIE.

Tragerea din 17 Decembrie st. n.

Brünn: 21 79 23 61 39.

Cursul la bursa de mărfuri în Budapesta dela 14 Decembrie st. n.

Grâu (din Banat): 72—75 Kilo fl. —— până —— 76—81 Kilo fl. —— până ——, (lîngă Tisza) 72—75 Kilo fl. —— până ——, 76—81 Kilo fl. 7,70 până 8,20, (de Pesta) 72—75 Kilo fl. —— până ——, 76—81 Kilo fl. 7,60 până 8,10, (de Alba-Regală) 72—75 Kilo fl. —— până ——, 76—81 Kilo fl. 7,60 până 8,10, (de Baeska) 72—75 Kilo fl. —— până ——, 76—81 Kilo fl. 7,55 până 7,85.

Săcăra (ungurească) 70—72 Kilo fl. 6,90 până 7,15 Ord (nutrită) 60—62 Kilo fl. 6,40 până 6,75; (de berărie) 62—64 Kilo fl. 6,90 până 9,60

Ovăz (ungurească) 37—40 Kilo fl. 6,30 până 6,60.

Cucuruz (de Banat): dela fl. 7,15 până 7,20; de alt soiu fl. 7,10 până 7,15.

Rapița fl. 11,50 până 12,75; de Banat fl. 11,25 până 12.—

Mălaiu (ungurească): fl. 6,20 până 8,20.

Timpul de furnisare.

Grâu (primăvară) 75 Kilo fl. 8,26 până 8,27 (per Septembrie—Octombrie) Kilo fl. 7,82 până 7,85.

Săcăra (primăvară) —— Kilo fl. 5,74 până 5,76

Cucuruzul (Maiu—Iunie) fl. 5,97 până 5,98.

Rapița (August—Septembrie) fl. 12,5/8 până 12,6/8

Spiră (brut) 100 L. fl. 28,25 până 28,75

Bursa de Viena

din 18 Decembrie st. n. 1884.

Rentă de aur ung. 6%	124,10
" " hârtie 4%	95,75
" " hârtie 5%	90,80
Imprumutul căilor ferate ung.	145,25
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune)	97,70
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune)	120.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune)	106.—
Bonuri rurale ung.	100,50
" " cu cl. de sortare	100,25
" " bănatene-timișene	100,25
" " cu cl. de sortare	100,25
" " transilvane	101.—
" " croato-slavone	100.—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	98,75
Imprumut cu premiu ung.	115,75
Losuri pentru regulație Tisei și Segedin	116,80
Rentă de hârtie austriacă	81,95
" " argint austriacă	83,05
" " aur austriacă	103,80
Losurile austri. din 1860	135,90
Actiunile băncii austro-ungare	85,80
" " de credit ung.	305.—
" " austr.	296,20
Argintul	—
Galbeni împăratești	5,78
Napoleon-d'ori	9,76 1/2
Mărci 100 imp. germane	60,25
Londra 10 Livres sterlinge	123,35

Bursa de Budapesta

din 18 Decembrie st. n. 1884.

Renta de aur ung. 6%	123,75
" " hârtie 4%	95,80
" " hârtie 5%	90,70
Imprumutul căilor ferate ung.	145.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune)	97,75
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune)	119.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune)	105,75
Bonuri rurale ung.	100,75
" " cu cl. de sortare	100.—
" " bănatene-timișene	100,50
" " cu cl. de sortare	100.—
" " transilvane	101.—
" " croato-slavone	100.—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	98,75
Imprumut cu premiu ung.	116.—
Losuri pentru regulație Tisei și Segedin	116,75
Renta de hârtie austriacă	81,80
" " argint austriacă	82,80
" " aur austriacă	104.—
Losurile austri. din 1860	136,25
Actiunile băncii austro-ungare	85,50
" " de credit ung.	304,75
" " austr.	295,60
Argintul	—
Scrisori fonciare a le institut. de cred. și ec. „Albina“	101,50
Galbeni împăratești	5,76
Napoleon-d'ori	9,75
Mărci 100 imp. germane	60,20
Londra 10 Livres sterlinge	123,40

Bursa de București.

Cota oficială dela 15 Decembrie st. n. 1884.

Renta amort. (5%)	Cump. 92.— vînd. ——
— Rur. conv. (6%)	105.— " 104,80
Act. de asig. Dacia-Rom.	290.— " 297.—
Banca națională a României	1402.— " ——
Impr. oraș. București	— " ——
Credit mob. rom.	250.— " 281.—
Act. de asig. Națională	215.— " 231.—
Scrisori fonciare urbane (5%)	84 1/2 " 87,50
Societ. const.	245.— " 250,1/2
Schimb 4 lumi	— " 30.—
Aur	13 1/2 " 12 1/2

Turnătoare de clopote și de metal alui

Antonie Novotny

se recomandă pentru facerea de clopote nouă, pentru turnarea, din nou a clopotelor

sparte de toată mărimea, precum și pentru construirea a mai multor clopote în acord harmonic oferind garanță pe mai mulți ani. Montate cu chivere (coroane

de lemn, fer turnat și băt